

Raadsvoorstel

Onderwerp

Integraal beleidskader sociaal domein

Begrotingswijziging

n.v.t.

Portefeuillehouder

H.J. Veneklaas

Organisatie onderdeel

Strategie en Regie

E-mail opsteller

alies.bakker@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0346254415

Registratie nummer

Z/18/150354-VB/20/95776

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. De vier strategische uitgangspunten in het Integraal beleidskader sociaal domein vast te stellen.
2. De tactische opgaven in het Integraal beleidskader sociaal domein vast te stellen.

Samenvatting

Met het integraal beleidskader brengen we focus en koers aan binnen het sociaal domein, voor de langere termijn. Het is een beleidskader op hoofdlijnen: het zet de koers voor de toekomst uit. De uitwerking vindt plaats in uitvoeringsprogramma's en projecten, in interactie met betrokken partners.

In het integraal beleidskader sociaal domein staat de inwoner van Stichtse Vecht centraal: de leefwereld van de inwoner is leidend en de systeemwereld van de gemeente en de aanbieders is volgend en ondersteunend. We zijn een gemeente waar iedereen erbij hoort en naar vermogen meedoet.

Inwoners die hierbij ondersteuning nodig hebben vinden die gemakkelijk en dichtbij.

Wanneer we het leven van onze inwoner in al zijn facetten en diversiteit als uitgangspunt nemen, betekent dat, dat we in de systeemwereld integraal moeten werken. Door integraal te werken geven we inhoud aan de gewenste transformatie in het sociaal domein. In het integraal beleidskader zijn de volgende vier duidelijke uitgangspunten opgenomen die richting geven:

1. Voorkomen is beter
2. Samenspel van eigen keuze en onderlinge afhankelijkheid
3. Iedereen doet mee
4. De leefwereld van onze inwoner is leidend.

Deze uitgangspunten zijn leidend voor de (uitvoerings)programma's, projecten en plannen die we maken op basis van het Integraal beleidskader sociaal domein.

Diverse ontwikkelingen zorgen de komende tijd voor onzekerheden binnen het sociaal domein. Denk aan de maatschappelijke impact van COVID-19, de toenemende aanspraak op zorg en de te krappe budgetten die vanuit het rijk ter beschikking worden gesteld.

Het is belangrijk om duidelijke keuzes te maken, op basis van de maatschappelijke waarden die we als gemeente voorstaan. De uitgangspunten in het Integraal beleidskader SD zijn bedoeld om richting te geven aan het maken van die keuzes.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Integraal beleidskader sociaal domein
3. Formeel advies van de adviesraad sociaal domein
4. Reactie van het college van B&W op het advies van de adviesraad SD (reactiematrix).

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Met dit Integraal beleidskader sociaal domein hebben we de volgende ambitie:

In 2030 kan iedereen in Stichtse Vecht zich naar vermogen ontwikkelen, binnen zijn of haar mogelijkheden meedoen en aan de samenleving bijdragen. Dit geeft voldoening en heeft een positief effect op het welzijn en de gezondheid van mensen. Inwoners kijken naar elkaar om en helpen en ondersteunen elkaar.

Met het integraal beleidskader brengen we focus en koers aan voor langere termijn. Het geeft richting en houvast. Daarom leggen we in het beleidskader de uitgangspunten vast die we hanteren bij het opstellen van beleid, programma's en projecten. Al onze plannen voor het sociaal domein leggen we langs deze meetlat. Op basis daarvan bepalen we wat we wel en niet gaan doen: we maken keuzes.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

Bij het schrijven van het document is rekening gehouden met een aantal bestaande kaders. Dit zijn het Dienstverleningsmodel sociaal domein, het Transformatieplan en het Collegewerkprogramma. Met name de twee eerste documenten geven richting aan organisatorische vraagstukken. In dit integraal beleidskader geven we richting en vorm aan de inhoudelijke vraagstukken waar het sociaal domein voor staat.

Uitvoering

Het Integraal beleidskader krijgt 'handen en voeten' door het uitvoeren van diverse reeds vastgestelde en nog op te stellen uitvoeringsprogramma's en -agenda's, dan wel projecten. Zo is de nota Positief Gezondheidsbeleid, die onder dit integraal beleidskader valt, door uw gemeenteraad vastgesteld op 1 oktober 2019. Op dit moment zijn diverse programma's en plannen in de maak of in voorbereiding waaronder:

- het uitvoeringsplan van de nota Positief Gezondheidsbeleid;
- het uitvoeringsprogramma om problematische eenzaamheid te bestrijden;
- de inclusie-agenda. In het vierde kwartaal van dit jaar krijgt uw raad deze ter informatie toegestuurd;
- een beleidsagenda voor Jeugd;
- uitvoeringsprogramma's voor Werk en Inkomen voor de volgende onderwerpen: minimabeleid, schuldhulpverlening en fraudebestrijding.

Uw gemeenteraad heeft met dit Integraal beleidskader SD en de strategische uitgangspunten een toetsingskader. Toekomstig beleid binnen het sociaal domein kan langs deze meetlat worden gelegd en op basis daarvan kunt u keuzes maken.

We toetsen of de nog op te stellen uitvoeringsprogramma's, -agenda's en projectplannen bijdragen aan de strategische uitgangspunten van het Integraal beleidskader sociaal domein. In de collegevoorstellen bij deze plannen rapporteren we hierover. Bij ieder voorstel over beleid en beleidsuitvoering in het sociaal domein, geven we aan in hoeverre het bijdraagt aan het concretiseren van de vier strategische uitgangspunten van het Integraal beleidskader SD.

Argumenten

De noodzaak voor een integraal beleidskader voor het sociaal domein komt voort vanuit verschillende aanleidingen en behoeftes.

1. Bestuurlijke wens om integraal te werken

Zowel in het Coalitieakkoord als het Collegewerkprogramma (CWP) is de wens opgenomen om integraal te werken binnen het sociaal domein. In het CWP staat dat er een nieuw, integraal beleidskader sociaal domein wordt opgesteld.

2. Nieuw beleid nodig: wettelijk én op inhoud

De visie op het sociaal domein van onze gemeente heeft een update. Evenzo de beleidsplannen Wmo, Jeugd en Participatie, die zijn opgesteld voor de periode 2015 t/m 2018.

Het eerste en strategische deel van het integraal beleidskader geeft de visie van onze gemeente weer. We kiezen in dit deel voor een aantal richtinggevende uitgangspunten voor het sociaal domein. Het beleid krijgt hierdoor een duidelijk signatuur, waardoor we voor inwoners en maatschappelijke partners een betrouwbare en eenduidig opererende partner zijn.

In het tweede (tactische) deel van het beleidskader bestaat uit een aantal hoofdstukken waarin de tactische kaders voor de beleidsterreinen Wmo, Jeugd en Werk & Inkomen zijn beschreven. We sluiten qua abstractieniveau aan bij het CWP. Voor zover passend krijgen de ambities uit het CWP een plek in dit tactische kader. In het CWP zijn ook ambities beschreven op operationeel niveau. Deze worden niet uitgewerkt in het beleidskader, maar krijgen een plek in de begroting of in afzonderlijke uitvoeringsplannen en projecten.

3. Focus & koers voor ambtelijke organisatie

Zoals reeds hierboven bij doel en beoogd maatschappelijk effect is aangegeven, brengen we met dit integraal beleidskader de gewenste focus en koers aan voor de langere termijn.

4. Daar waar nodig, integraal werken

In het tweede, tactische deel, borgen we de integraliteit door te benoemen waar inhoudelijke onderwerpen elkaar raken en/of overlappen. Dit beleidskader vertaalt zich naar een integrale manier van werken, zowel op het niveau van bestuurlijke besluitvorming, als op beleid en uitvoering. Op deze wijze sluiten beleid en uitvoering op gebieden als welzijn, gezondheid, zorg, jeugd en werk en inkomen als vanzelf op elkaar aan. Daarnaast zorgt dit ervoor dat de organisatie efficiënt en effectief kan werken.

Kanttekeningen

Met het integraal beleidskader leggen we onze koers en focus voor het sociaal domein voor langere tijd vast. Al onze nog op te stellen (beleids)plannen, uitvoeringsprogramma's en projecten toetsen we hier aan. Het verplicht ons om bepaalde keuzes te maken en ook om bepaalde dingen niet te doen.

Communicatie

Om te komen tot een integraal beleidskader SD zijn op drie momenten in het proces inspiratiesessies georganiseerd voor commissie- en raadsleden. Dit waren openbare bijeenkomsten. Daarvoor hebben we spraakmakende sprekers uitgenodigd: Peter Paul Doodkorte, Thomas Kampen en Erik Dannenberg. Doel was het bieden van ruimte en mogelijkheden voor gedachtewisseling tussen commissie- en raadsleden; en voor het geven van input en informatie over mogelijkheden en verschillende invalshoeken voor de te maken keuzes binnen het sociaal domein.

Op de 3^e avond waren ook een aantal maatschappelijke partners en de adviesraad sociaal domein aanwezig. Zij hebben input geleverd op de thema's die tijdens deze bijeenkomst zijn besproken. Vervolgens zijn op verzoek van uw raad tijdens een extra informatieve commissie op 10 december 2019 de (concept) strategisch richtinggevende uitgangspunten voor het integraal beleidskader besproken. Zij vormden namelijk de basis voor de op dat moment nog op te stellen tactische hoofdstukken van het beleidskader. Deze discussie in de commissie heeft zeer bruikbare input en informatie opgeleverd voor het opstellen van het uiteindelijke concept van het Integraal beleidskader sociaal domein, dat hier nu voorligt ter vaststelling door uw gemeenteraad.

De adviesraad SD is gevraagd een formeel advies uit te brengen. In de bijlagen treft u dit aan, tezamen met een reactie van het college hierop.

Financiën, risico's en indicatoren

Het integraal beleidskader krijgt 'handen en voeten' door het uitvoeren van diverse reeds opgestelde en nog op te stellen uitvoeringsprogramma's en -agenda's, dan wel projecten. Voor het opstellen hiervan is in de Kadernota 2021 eenmalig extra inzet begroot voor een bedrag van € 40.000,-.

Het is belangrijk om duidelijke keuzes te maken, op basis van de maatschappelijke waarden die we als gemeente voorstaan. De uitgangspunten in het Integraal beleidskader SD zijn bedoeld om richting te geven aan het maken van die keuzes. Het maken van keuzes is des te urgenter gezien de structureel van Rijksweg beperkt beschikbare middelen voor het sociaal domein. De huidige Coronacrisis, en de als gevolg daarvan mogelijk toenemende aanspraak op zorg, brengt bovendien ook in financieel opzicht de nodige onzekerheid met zich mee. Door toekomstige plannen en projecten te toetsen aan het integraal beleidskader kunnen we prioriteiten stellen en keuzes maken wat we wel en niet doen.

Er wordt gewerkt aan effect- en prestatieindicatoren voor het sociaal domein. Daarin worden de richtinggevende uitgangspunten uit dit integraal beleidskader SD uiteraard betrokken.

Aangenomen moties en amendement

Er zijn door uw raad twee moties en een amendement aangenomen die inhoudelijk een relatie hebben met het integraal beleidskader. We geven hier de stand van zaken aan voor wat betreft de moties en het amendement. Het gaat om,

- a. De motie Kleur geven aan Regenboogakkoord,
- b. Het amendement Problematische eenzaamheid bestrijden
- c. De motie Iedereen doet mee.

a. Motie Kleur geven aan Regenboogakkoord

De motie is aangenomen tijdens de commissievergadering d.d. 30 oktober 2018. De motie raakt het Integraal beleidskader SD in de 2^e opdracht aan het college. Die luidt als volgt:

Expliciet aandacht te geven aan LHBTI bij het actualiseren van de beleidsnota's als het Integraal Veiligheidsplan, de integrale beleidskadernota Sociaal domein en het jongerenbeleid.

Deze motie heeft een nauwe relatie met het 3^e strategische uitgangspunt Iedereen doet mee. Dit uitgangspunt gaat niet in op specifieke (doel)groepen, juist niet. Daarom vindt u in dit Integraal beleidskader geen specifiek beleid terug voor LHBTI.

Om dit strategische uitgangspunt te concretiseren wordt een inclusie-agenda opgesteld. Deze bieden we in het vierde kwartaal van dit jaar ter informatie aan de gemeenteraad aan. Duidelijk is dat LHBTI één van de onderwerpen is, waarvoor bij het opstellen van de inclusie-agenda bijeenkomsten met de doelgroep en belangenorganisaties worden georganiseerd.

b. Amendement – Problematische eenzaamheid bestrijden

Het amendement is aangenomen in de gemeenteraadsvergadering d.d. 2 oktober 2018. Het benoemt een tekstuele wijziging in het Collegewerkprogramma, die betrekking heeft op het Integraal beleidskader SD. Hij luidt als volgt:

Preventie en bestrijding van problematische eenzaamheid

Eenzaamheid is een belangrijk maatschappelijk vraagstuk. Iedereen is wel eens in meer of mindere mate eenzaam, maar wanneer dit het maatschappelijk functioneren belemmert, fysieke of psychische klachten tot gevolg heeft, spreken we van problematische eenzaamheid. We spannen ons in om problematische eenzaamheid binnen Stichtse Vecht te voorkomen en te bestrijden. In de integrale kadernota zal hieraan dan ook uitgebreid aandacht besteed worden.

Dit amendement heeft een nauwe relatie met het 3^e strategische uitgangspunt Iedereen doet mee. Zoals reeds aangegeven, richten we ons met dit uitgangspunt en dus in dit integraal beleidskader, niet op specifieke (doel)groepen.

Het bestrijden van problematische eenzaamheid krijgt uitdrukkelijk wel aandacht in de nota Positieve Gezondheid. Het opstellen van een aanpak hiervoor is namelijk één van de vier pijlers in

deze door uw gemeenteraad vastgestelde nota. Op dit moment wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan om problematische eenzaamheid te bestrijden. Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan dit amendement.

c. Motie – Iedereen doet mee

Tijdens de raadsvergadering van 3 maart 2020 is de motie 'Iedereen doet mee' aangenomen. De opdracht aan het college luidt:

1. Een lokale Sociale Inclusie agenda te ontwikkelen, met ervaringsdeskundigen, maatschappelijke partners en ondernemers, waarin de huidige activiteiten en initiatieven vermeld staan, maar ook kansen voor de verdere vormgeving van Sociale Inclusie van mensen met een fysieke, psychische of zintuiglijke beperking.
2. De raad hierover te informeren vóór 15 november 2020.

Deze motie sluit goed aan bij het derde strategische uitgangspunt uit het Integraal beleidskader. Het vormt een onderdeel van de uitwerking van het beleidskader en is mede een uitvloeisel van het door Nederland geratificeerde VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Hierbij worden alle facetten van het leven in acht genomen, zowel sociaal als fysiek. De sociale inclusie agenda bieden wij in november van dit jaar aan uw gemeenteraad ter informatie aan.

7 april 2020

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris
Drs. F.J. Halsema

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders